LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS
V (RUDENS) SESIJOS
NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 224
STENOGRAMA
2018 m. spalio 25 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS

IŠRAŠAS

10.52 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4758GR (*svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4758GR. Pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas – P. Nevulis.

P. NEVULIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, vakar, tai yra spalio 24 dieną, komitetas svarstė šį klausimą ir siūlo nepritarti Prezidentės siūlymams ir Lietuvos Respublikos Seimui priimti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymą be pakeitimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė daug Seimo narių. Kviečiu A. Butkevičių į tribūną. Ruošiasi S. Gentvilas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, noriu labai trumpai informuoti apie tam tikrą nuveiktą darbą, kelią, kas buvo padaryta dėl tų dviejų Kauno ir Vilniaus kogeneracinių elektrinių ir kodėl jos sukėlė šiuo metu tokių didelių diskusijų. Manau, be reikalo diskutuojama, nors reikėtų spręsti daug rimtesnius energetikos sektoriaus klausimus, kurie šiuo metu beveik dvejus metus visiškai nesprendžiami.

Pradėjus dirbti XVI Vyriausybei, energetikos, o ypač šilumos sektoriuje radome savo nuožiūra šeimininkaujančias ir nekontroliuojamas privačias interesų grupes. Aktyviausiai šios grupės veikė Vilniuje ir Kaune, kur vienas po kito kilo nauji katilinių kaminai, tačiau gaminamą šilumą iš biokuro jos nekontroliuojamai parduodavo už didesnę dujinę kainą, visą naudą pasilikdamos sau, o ne suteikdamos vartotojams. Ėmėmės ryžtingų veiksmų iš esmės reformuoti Vilniaus ir Kauno miestų šilumos ūkį, pastatyti valstybės kontroliuojamas ir reguliuojamas kogeneracines jėgaines, kurios miestiečiams pagamintų daug pigesnės šilumos, sumažintų vartotojų išlaidas už elektrą bei saugiai ir pigiausiu būdu utilizuotų komunalines atliekas, kurios dabar teršia aplinką sąvartynuose ir stipriai kenkia žmonių sveikatai.

Noriu labai pabrėžti, kad didžiulį pasipriešinimą patyrėme nuo pirmų šių projektų įgyvendinimo dienų, tačiau buvusiai Vyriausybei pavyko suvaldyti visas rizikas ir projektai šiuo metu yra baigiamojoje įgyvendinimo stadijoje. Noriu pabrėžti, kad šiandien svarstomas įstatymas neparemtas jokiais racionaliais argumentais. Jėgainių statybos stabdymo negaliu paaiškinti niekaip kitaip, tik kaip veiksmu šių projektų konkurentų naudai, atstovaujant privataus verslo, o ne valstybės ir vartotojų interesams. Klausimai apie tariamą didžiulę jėgainių taršą keliami remiantis vien emocijomis ir nepateikiant argumentų, nes jų tiesiog nėra. Vakarų Europoje tokios jėgainės dešimtmečiais statomos miestuose, net pačiame centre. Aš norėčiau gerbiamajam L. Balsiui pasakyti, kad surinkau informaciją, kurią man pateikė Europos Komisija, kur šiuo metu tokios elektrinės yra statomos, ir norėčiau, kad neteiktumėte neigiamos informacijos visuomenei. Jeigu norėsite, aš jums ją galėsiu atiduoti.

Galimybė deginti atliekas itin aktuali šiandien, kai augančios biokuro kainos didina šilumos kainą. Vietoje biokuro naudojant atliekas, neabejotinai mažėtų biokuro rinkos kaina, ir kartu tarša žmonėms. Šiandien Vilniaus mieste veikiančios termofikacinės elektrinės, keletą kartų stipriau kenkia žmonių sveikatai ir sudaro aplinkai nemažą žalą. Naujos kogeneracinės elektrinės turi gaminti 24 megavatus elektros, pavyzdžiui, Kaune ir 70 megavatų šilumos. Vilniuje 92 megavatus elektros ir 229 megavatus šilumos.

Mielieji, mes kalbame apie elektros tinklų integraciją į Vakarų ir Rytų Europos valstybes. Jūs man pasakykite, kas šiuo metu yra padaryta šiuo klausimu? Norint integruotis į elektros tinklus, Vakarų tinklus, reikia padidinti elektros energijos gamybos apimtis. Per šiuos dvejus metus šitas klausimas visiškai nesprendžiamas. Padaryta studija, o studijoje yra numatyta, kad tik 2020 metais Energetikos ministerijoje bus skelbiamas konkursas ekspertams samdyti, kad pasakytų, kur Lietuvoje reikia papildomai statyti elektros generacines.

Kitas pavyzdys, tiek G. Kirkilo, A. Kubiliaus ir mano buvusios Vyriausybės per trumpą laikotarpį sugebėjo įgyvendinti projektus, kurie užtikrino Lietuvos energetinį saugumą: suskystintų gamtinių dujų terminalas, jūrų uosto teritorijos išgilinimas, vamzdynų sujungimas su esamais dujų tinklais, dujų tinklų pralaidumo padidinimas. Jūs man šiandien įvardinkite, kas yra pasiruošta, kas yra nuveikta? Mes paskelbėme, kad atsijungsime nuo Baltarusijos, nuo Kaliningrado srities. Kaliningrado srityje jau suspėta pastatyti…

PIRMININKAS. Laikas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). …tris kogeneracines elektrines, kurių kiekviena gamins po 150 megavatų elektros energijos. Bus baigta greičiau ir ketvirta. Aišku, gaila, kad svarbiais klausimais mes kažkodėl plačiai diskusijai nerandame laiko, o diskutuojame nerimtais ir nekonkrečiais, ir nenaudingais klausimais mūsų valstybei. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu Seimo narį S. Gentvilą. Ruošiasi K. Mažeika.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, norėčiau, kad pirmu sakiniu sutartume dėl vieno, Lietuvoje negali būti statomi objektai ir iš kaminų rūkti nuodingi dūmai, kurie nuodytų mūsų gyventojus. To tiesiog negali būti. Jeigu dirba mūsų Sveikatos apsaugos ministerija, jos pavaldžios institucijos, kaip Visuomenės sveikatos centras, jeigu dirba Aplinkos apsaugos agentūra, pavaldi Aplinkos ministerijai, jeigu jūsų ministrai, deleguoti į šitas įstaigas, valdo kompetentingai, tai tokie objektai negali atsirasti. Aš labai suprantu valdančiųjų, gerbiamojo R. Karbauskio, S. Skvernelio prieš rinkimus išsakytas abejones dėl tokių objektų, kad jeigu tokie objektai Lietuvoje statomi, juos reikėtų visokeriopai įvertinti.

Gerbiamieji, tai reikėjo daryti pirmą kadencijos mėnesį, tai reikėjo daryti pirmą kadencijos mėnesį ir nereikėjo laukti ir volioti šito įstatymo bent 13 mėnesių iki neigiamos išvados. Neigiamos išvados, kurią pasirašė finansų ministras ir aplinkos ministras, gerbiamasis premjeras tą kartą nedalyvavo. Priminsiu, kad neigiama Vyriausybės išvada dėl šito įstatymo buvo priimta šių metų vasario mėnesį. Nereikėjo laukti šito įstatymo iki šio rudens ir nereikėjo pratęsti jo įsigaliojimo termino iki sausio 1 dienos, nes pirmasis įsigaliojimo terminas buvo lapkričio 1 diena. Mes, išlaukę 2,5 metų iki įstatymo įsigaliojimo galimo stabdymo, suteikimo teisę stabdyti tuos projektus, išlaukėme 2 metus tam, kad susikauptų milžiniški potencialūs nuostoliai. Jeigu valdantieji tikrai turi abejonių dėl šitų projektų ir jų prasmės, tai reikėjo tikrai daryti pirmą mėnesį ir nenustumti tai į rinkimų foną, ir tuo labiau Prezidente padaryti kraštine.

O dabar apie patį objektą. Tokių objektų, kaip statomas Vilniuje ir Kaune ir koks veikia Klaipėdoje, vien Europoje yra 489. Tokie objektai paprastai stovi prie miestų centrų. Tik šilumos ūkio nesuvokiantys asmenys gali pasiūlyti, kad tokie objektai stovėtų 20 kilometrų atstumu nuo bet kurios gyvenamosios vietos, kuri turi būti aprūpinama centralizuotu šildymu.

Toks projektas nuo pat jo gimimo stadijos buvo stabdantis projektas. Šis įstatymo projektas taip pat paneigė visą poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, kurią galėjo pakeisti, sugriežtinti aplinkos ministras ir Vyriausybė. Jūsų aplinkos ministras galėjo patį pirmą mėnesį, nuo 2016 metų gruodžio, kreiptis į Europos Komisiją ir prašyti sumažinti leistinas taršos ribines vertes – mažiau, dvigubai mažiau ar kiek nori. Bet to nesiimta dveji su puse metų ir šiandien populistiškai išeinama ir paklūstama visuomenės neapsišvietusiam balsui, kad tokie objektai yra pavojingi ir žalingi sveikatai, ir sakoma, kad juos reikia stabdyti. Jūsų ministrai turėjo dvejus su puse metų tam, kad inventorizuotų, audituotų, ir, tikiu, jie tą padarė. Ir jūs, valdantieji, stumiate šiandien šį kartą kamuolį į Prezidentės rankas.

Aš pateiksiu pavyzdį – Klaipėdos „Fortum“ dažnai kritikuojamas už tai, kad galbūt kaip nors kitaip, ar neatsakingai, ar dar kažkaip, utilizuoja atliekas. 2015 metais iš Airijos atplaukė laivas, apie kurį kalbėjo tiek N. Puteikis, tiek M. Puidokas. Šitos atliekos buvo neteisėtai sudegintos „For-

tum“ elektrinėje Lietuvoje. Po šito įvykio atleisti visi Lietuvos „Fortum Klaipėda“ vadovai ir vidutinio lygio vadybininkai. Prasidėjęs vidinis tyrimas, K. Trečiokui valdant, ministerijoje neatleido nė vieno, nenubaudė nė vieno, kuris išdavė leidimus šitas atliekas sudeginti Lietuvoje.

Aš keliu pagrįstą klausimą, kad šiandien kartais privatus verslas rodomas kaip baisus arba nesilaikantis įstatymų, tuo tarpu kai kada reikėtų abejoti tik Lietuvos aplinkosauga. Šitą įstatymą aš siūlyčiau atmesti, pritarti Prezidentės veto, nes visas dvejų su puse metų uždelstas periodas rodo ne ką kita kaip norą papolitikuoti, nes pati Vyriausybė jau yra pasakiusi savo nuomonę.

Patys ministrai galėjo kreiptis į Europos Komisiją prašydami Lietuvoje taikyti kur kas žemesnes ir griežtesnes taršos ribas. Pačios institucijos galėjo pakeisti poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, kad ji įtrauktų gyventojus, bet tai nepadaryta, išlaukta rinkimų tiesiosios ir pigiai, populistiškai politikuojama žlugdant vilniečių ir kauniečių galimybes susitvarkyti…

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (*LSF*). …su smirdinčiomis atliekomis ir sumažinti šilumos kainas jau kitais metais. Kviečiu pritarti Prezidentės veto.

PIRMININKAS. Kviečiu Seimo narį K. Mažeiką į tribūną. Ruošiasi V. Vingrienė.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Kolegos, kad ir kaip būtų, bet šis projektas jau tam tikrą rezultatą davė. Kol mes ginčijomės čia, kol laukėme STT, kol laukėme Vyriausybės išvadų, kol girdėjome įvairių pranešimų, per tą laiką gavome pranešimą, kad statytojai Vilniaus jėgainėje planuoja papildomai investuoti į filtrus, į išmetamo oro kokybės gerinimą. Tai turbūt signalas, kad iki šiol buvo padaryta ne viskas. Tikriausiai ir viešojoje erdvėje atsirado dar daugiau abejonių. Leiskite paklausti, kas tada vyksta Kaune? Kas yra Klaipėdoje šiandien? Kodėl tie kokybės gerinimo įrankiai nenaudojami visur vienodi?

Iš tiesų todėl ir kyla klausimų ir tos abejonės dėl poveikio visuomenės sveikatai ar dėl aplinkosauginių kriterijų tik sustiprėja. Kalbama apie energetikos ir šilumos sektorių, apie pajamas, verslą ir investicijas, bet kodėl į žmogų pažiūrima tik tuomet, kai reikia eiti žmonių balsų gauti ir visų kitų dalykų? Tai kur tada žmogus? Jeigu jums nerūpi dešimčių tūkstančių žmonių išsakyta nuomonė, jiems lygiai taip pat kyla abejonių vien skaitant viešojoje erdvėje, galbūt tikrai, kolegos, susėskime ir pasitarkime apie tai. Kokios yra galimybės dėl papildomų filtrų, dėl papildomų įrenginių, kad žmonės toje aplinkoje gyventų saugiau? Kuris iš jūsų norėtų gyventi šalia tos gamyklos? Turbūt nė vienas – jūs gyvenate gana toli. Tad nebūkite abejingi kitų žmonių problemoms.

Ir, be abejo, buvo kalbama, kad pasaulyje yra daug panašių gamyklų miestų centruose, bet pasaulis eina modernėjimo keliu. Kalbant apie plazmos gamyklą, plazmos įrenginius, kur lygiai taip pat apdorojamos atliekos, pavojingos atliekos, ir tik vienas nedidelis skirtumas, na, investicijos yra labai panašios, bet poveikis aplinkai yra daug didesnis. Kodėl? Nes šiuose deginimo įrenginiuose, kuriuos mes statome, temperatūra yra apie +1000 laipsnių, ir yra tikimybė, kad dioksinai, furanai ir kitos pavojingos medžiagos bus išmetamos į aplinką, ir bus tam tikras poveikis žmonių sveikatai. Kalbant apie plazmos įrenginius, ten temperatūra yra kelis kartus didesnė, tai yra +3000–4000 laipsnių, dėl to poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai yra kur kas mažesnis.

Todėl ir yra siūloma suteikti įrankį Vyriausybei, kad ji galėtų padėti kalbėti visuomenės balsu, kad atsiradus naujoms technologijoms, kurios padėtų apsaugoti aplinką ir žmonių sveikatą, būtų tuoj pat įtrauktos į projekto eigą, ir taip maksimaliai apsaugotume visuomenę, kuri šiandien tikrai išreiškia nepasitikėjimą šiais projektais.

Iš tiesų, kolegos, siūlau palaikyti, o dėl atstumo, kuris šiandien kelia abejonių, mes jau esame parengę įstatymo pataisą ir tikrai kartais yra logikos, kad jis būtų arčiau miesto atsižvelgiant į aplinkosauginius, geografinius, meteorologinius kriterijus, ir pagal tai turėtume nustatyti tas vietas. Išties niekas nekalba apie šių projektų stabdymą, kalbame apie jų poveikį žmonių sveikatai ir apie to poveikio maksimalų sumažinimą. Kolegos, kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narė V. Vingrienė. Ruošiasi P. Gražulis.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, privalome aiškia suprasti, jog praėjusios Vyriausybės sprendimas investuoti į perteklinius atliekų deginimo pajėgumus buvo neapgalvotas žingsnis atgal. Tokiam požiūriui pritarė ir Europos Komisija, ne kartą išreiškusi nuomonę ir susirūpinimą dėl atliekų tvarkymo problematikos Lietuvoje ir viešojo sektoriaus investicijų į perteklinį deginimo pa-

jėgumą. Šiandien Klaipėdoje veikia jėgainė „Fortum Heat Lietuva“, Kaune, Vilniuje projektuojami jos analogai. Sudarę galimybes deginti 615 tūkst. tonų atliekų per metus, kai prognozuojamas metinis atliekų degintinų atliekų kiekis Lietuvoje net optimistiškiausiu atveju siektų vos 400 tūkst. tonų per metus, rizikuojame iššvaistyti daugiau nei 500 mln. eurų. Pusė milijardo, kolegos, tikrai nesimėto. Nors šiandienių diskusijų žiedinės ekonomikos klausimais kontekste net atliekų perdirbimas vis dažniau minimas kaip atgyvenęs jų tvarkymo būdas, Lietuva vis dar eina pačiu primityviausiu, taigi, žinoma, lengviausiu keliu sudeginti potencialią žaliavą, įprastai dangstydamasi argumentu apie pigesnes šildymo paslaugas didmiesčių gyventojams.

Deginimo šalininkai linkę nutylėti tai, kad trijų Lietuvos didmiesčių – Kauno, Klaipėdos, Vilniaus – gyventojai už šią tariamą nuolaidą ir patys susimokės – pabrangs atliekų tvarkymas, sąskaitos. Negana to, tai apmokės ir kitų Lietuvos miestų gyventojai, pabrėžiu, patys negaudami jokios šildymų kaštų naudos. Juk Europos Komisija, siekdama atliekų deginimą padaryti mažiau populiarų, reikalauja jį apmokestinti vartų mokesčiu, kuris neišvengiamai kris ant visų Lietuvos gyventojų pečių. Nekalbu apie pavojingomis medžiagomis užterštą gyvenamąją aplinką, neatsižvelgiant į tūkstančius gyventojų protesto parašų. Naudą tokiomis aplinkybėmis patirs tik atliekų deginimu besižavintys verslai – trys kogeneracinės jėgainės ne tik gaus nieko nekainuojančią žaliavą, bet taip pat ir solidų užmokestį už deginamas atliekas.

Atkreipiu jūsų dėmesį į tai, kad jau dabar atliekų deginimo kogeneracinės jėgainės operatoriai šį 28–35 eurų už toną deginamų atliekų mokestį skaičiuoja į savo biudžetus kaip papildomą pajamų dalį. Jis nėra mokesčio, už aplinkos teršimą keliaujančio į valstybės biudžetą, dalimi, kas taptų subsidijomis už aplinkai draugiškų atliekų būdų… paramą.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad atliekų neišvengiamai pritrūkus Lietuvoje jos būtų importuojamos iš kitų šalių, kurios, neturėdamos atliekų tvarkymo infrastruktūros, siekdamos atsikratyti savo atliekomis ir išvengti gerokai didesnių deginimo išlaidų ar mokesčio už aplinkos teršimą, primokėtų trigubai dosniau nei Lietuvos MBA.

Klausimas, į kurį turėtume atsakyti, yra paprastas: ar norime tapti Jungtinės Karalystės, Danijos ir kitų šalių atliekų sąvartynu rizikuodami vilniečių, kauniečių, klaipėdiečių sveikata? Šis projektas, nustatantis atstumus, yra pirmas žingsnis, skirtas ne tik gyventojų teisei neturėti pašonėje taršos šaltinio, bet ir ateities projektams, tačiau daug racionalesnis kelias žengti kitą žingsnį – problemos sprendimo ir atliekų deginimo ribojimo, pažangiu tvarkymo keliu pritariant dviem mano registruotoms pataisoms: riboti degintinų atliekų kiekį ir uždrausti importą dėl deginimo.

Gerbiamieji, turime sutarti dėl aiškios raudonos linijos, griežtai apriboti deginti skirtų atliekų kiekius, uždrausti deginti skirtas atliekas įvežti iš kitų šalių ir taip atverti kelius sveiko proto alternatyvai – pažangiam vietinių atliekų tvarkymui. Juk iš tų pačių degintinų atliekų, jas tinkamai atskyrus, išrūšiavus, sertifikavus galima gauti kokybišką biokurą. Tą mechaninio biologinio apdorojimo įmonės pasiruošusios gaminti jau šiandien. Taip pat galima gaminti ir kitus produktus. Aš nekalbu apie per pirminį rūšiavimą gyventojų išrūšiuotą žaliavą, kurią galime panaudoti kaip žaliavą kitiems produktams gaminti. Net ir tos pačios degintinos atliekos gali būti panaudotos energijai gauti, tai yra pramonėje, baldams gaminti, cementui gaminti, ką palaikytų Europos Komisija labiau, neužteršiant aplinkos.

Taigi, užkirtę kelią minėtam klastingam ateities scenarijui įgyvendinti, kartu ne tik sustabdysime aplinkos taršą, keliančią pavojų gyventojų sveikatai bei neapgalvotoms viešojo ir privataus sektoriaus investicijoms į perteklinius atliekų deginimo pajėgumus, bet ir atversime kelius aplinkai draugiškoms, sveiko proto pažangioms alternatyvoms, naujų, dažniau smulkių verslų ir naujų darbo vietų plėtrai.

O kalbant apie šimtus tūkstančių praradimų, vertėtų atkreipti dėmesį, tai yra atskirti ūkio subjektų lūkesčius nuo valstybės naudos, nes valstybė praradimų neturės, nes tos pačios paramos lėšos žymiai mieliau Europos Komisijos būtų skirtos aplinkai draugiškiems atliekų tvarkymo būdams finansuoti. Tai yra atskirų institucijų (šiuo metu Aplinkos ministerijos) požiūrio, sveiko proto, noro ir įdėto darbo klausimas. Taigi kviečiu nepalaikyti Prezidentės veto.

PIRMININKAS. Ir kalbės Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, man atrodo, kas turi gerą valią ir neturi kažkokių užkulisinių tikslų, o tikrai rūpinasi valstybe, jos interesais, tai labai akivaizdu – ir Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas, ir dabar Virginija išdėstė labai aiškius argumentus.

Gerbiamieji, ženkime technologiškai modernų žingsnį, o nebūkime Europos Sąjungos šalių paskutiniai kaip ir dažnai kitais klausimais. Deginkime tik tas atliekas, kurių negalima nesudeginti. Štai yra pavyzdys „Fortumas“. Aš manau, kadangi esu Klaipėdos rajone rinktas, Klaipėdos miesto savivaldybė turi 90 % atliekų tvarkymo akcijų, faktiškai nėra tokio dalyko kaip, pavyzdžiui, Estijoje, jeigu atveža tau atliekas, įmonė sumoka kaip už kurą, jinai degina, gamina kurą ir gauna pajamų. Lietuvoje tie, kurie atveža atliekas „Fortumui“, sumoka „Fortumui“. Viskas aukštyn kojomis pastatyta, bet kažkam tai yra labai naudinga. Kažkas gauna dideles pajamas, o, matyt, tie, kurie priėmė tokius teisės aktus, – nemažus ir *atkatus*.

Aš noriu kreiptis, man labai keista, kodėl čia konservatoriai taip gina šitą… protestuoja dėl šio įstatymo. Be abejonės, Prezidentė vetavo jų siūlymus dėl šio įstatymo. Kažkas čia yra nešvaraus. Prisiminkime, vien tik kai buvo priimtas Pensijų fondų įstatymas. Pasirodo, čia taip pat kyšo konservatorių ausys. G. Landsbergio žmona iš privačių fondų gavo 11 mln. eurų investicijų. Tada suranda advokatę, kuri dirba privačiuose fonduose, o jos sesuo, Konstitucinio Teismo teisėja, rengia išvadas Konstituciniam Teismui, tai yra skandalas, gresia apkalta Konstitucinio Teismo teisėjai ir, be abejonės, Konservatorių partijai. 11 mln. eurų!

Aš dabar galvoju, kadangi jie gina šitą projektą, kuris žalos Lietuvos žmonių sveikatą, kiek jie yra gavę? Kažin ar taip greitai išaiškės, bet šiaip sau tikrai nebūna. Matyt, čia kur nors yra *pakavoti* gana dideli pinigai, kurie greičiausiai nukris ar pačiai Konservatorių partijai, ar jos kai kuriems asmenims. Tai man tikrai kelia įtarimą ir aš labai norėčiau, kadangi yra sudaryta komisija ir bus bandoma papildyti klausimo tyrimą taip pat dėl tų 11 mln. eurų investicijos, reikėtų, kad šita sudaryta komisija patyrinėtų, gautų informaciją, ar konservatoriai ir čia negavo milijoninių sumų, kad jie gina šitas deginimo įmones, kurios atneš didelę žalą žmonių sveikatai.

Aš manau, kai bus siūlomas šitas klausimas, tikrai prašysiu ir siūlysiu raštu, kad būtų įtraukta, nes, dar pakartosiu, iš nieko nieko nebūna. Konservatoriai negina šiaip sau žmonių. Matyt, čia kyšo didžiulė nauda pačiai Konservatorių partijai. Todėl aš irgi pasisakau prieš Prezidentės veto ir balsuokime už šitą įstatymą, koks yra priimtas. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. 167 straipsnis „Grąžinto įstatymo priėmimas“. „Grąžinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. 2 dalis. Pakartotinai Seimo svarstytas įstatymas laikomas priimtu, jeigu už įstatymą balsavo daugiau kaip pusė, o už konstitucinį įstatymą – ne mažiau kaip trys penktadaliai visų Seimo narių. 3 dalis. Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pastabomis ir papildymais.“

Motyvai. Tie, kurie už, pasisako už tai, kad įstatymas būtų priimtas be pataisų. Tie, kurie prieš, pasisako už Prezidentės veto. (*Šurmulys salėje*) Dar kartą kartoju: tie, kurie pasisakote už, pasisakote už tai, kad būtų įstatymas priimtas be pataisų; tie Seimo nariai, kurie mano kitaip ir pritaria Prezidentės veto, kalba prieš.

Seimo narys A. Skardžius – motyvai už.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Dešimtys tūkstančių piliečių nenori, kad šios jėgainės atsirastų šalia Vilniaus ir Kaune. Klausimas, kodėl jie šiandien protestuoja, ar tinkamai buvo atliktas poveikis aplinkai, poveikis visuomenės sveikatai? Aš pritariu gerbiamam P. Gražuliui, kad reikėtų vis dėlto išsiaiškinti, kokios buvo procedūros, kokie terminai ir kodėl šiandien dešimtys tūkstančių piliečių protestuoja prieš tai. Aš, kaip vilnietis, taip pat nenoriu, kad atliekos būtų deginamos Vilniuje. Mane labai nustebino vakar Nacionalinis oro taršos mažinimo planas, kuris įgyvendina 2016 metų Europos direktyvą 2284, būtent Aplinkos ministerijos pareigūnai, nes nė žodžio tame plane nėra apie atliekų deginimo taršą. Taip išeitų pajuokaujant, tarsi atliekų deginimo gamyklos gerintų oro sąlygas. Tai vėlgi kyla daug klausimų, kodėl bijoma kaip velnias kryžiaus kalbėti apie dioksinus ir visas kitas išmetamas atliekas.

Mano įsitikinimu, šios jėgainės turi būti ne pelno siekiančios, o ne tai, kad šiandien yra didelis vartų mokestis ir kad sudeginama tai, kas deginama, kas dega. Kaip žinote, nuo Naujųjų Metų tas

mokestis dar kils 20 eurų, taip yra suplanuota, todėl, gerbiamieji, manau, Vyriausybė priims tinkamus sprendimus, nes šis įstatymas įpareigoja ją taip pasielgti. Siūlau palikti įstatymą tokį, kokį priėmėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega A. Skardžius čia minėjo, kad dešimtys tūkstančių žmonių neva protestuoja prieš šiuos projektus. Bet aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl tokio protesto ir valdančiosios daugumos sprendimo atmesti Prezidentės veto turės susimokėti didesnėmis šildymo kainomis, atliekų išvežimo kainomis maždaug 1 mln. gyventojų ir daugiau kaip 2 mln. gyventojų turės padengti valstybės valdomų įmonių patirtus nuostolius dėl šių projektų stabdymo.

Dabar šiek tiek konteksto. Prieš ne vienus metus, kaip čia labai gerai pabrėžė gerbiamas buvęs premjeras A. Butkevičius, buvo labai rimtas kontekstas, kodėl atsirado šie projektai. Tai buvo augančios atliekų surinkimo kainos, augančios šildymo kainos. Vėl buvo pasitelkti visi valstybiniai resursai: ministerijos, valstybinės įmonės, geriausi specialistai, Europos Sąjungos lėšos, kad šie du projektai būtų įgyvendinti, kad mažėtų šildymo kainos, mažėtų arba neaugtų atliekų surinkimo kainos, kad neaugtų elektros kainos. Prisiminkime, tai yra kogeneracinės. Todėl buvo du labai svarbūs, stambūs valstybiniai projektai – biokuro ir atliekų deginimo gamyklos, jėgainės, kurios atitiko visus saugumo standartus. Tai būtų kogeneracinės.

Jeigu dabar bus sustabdyti šie projektai, tai atsitiks keli dalykai. Toliau augs šildymo kainos, toliau augs atliekų surinkimo kainos, nes jos buvo integruotos į visus tuos projektus, toliau augs elektros kainos. Valstybė tuo tarpu patirs šimtamilijoninius eurų nuostolius, už kuriuos turėsime susimokėti mes visi, ne tik vilniečiai ir kauniečiai, bet ir regionuose gyvenantys Lietuvos piliečiai, kuriems, gerbiamieji valstiečiai, jūs čia ir atstovaujate. Galų gale yra pažeisti teisėkūros principai, tai yra Konstitucinio Teismo labai aiškiai pasakyta, kad įstatymas atgaline data galioti negali ir taip pat Vyriausybė negali priimti esminių sprendimų dėl ūkio subjektų, tie dalykai turi būti nustatyti įstatymu. Šiame įstatyme sakoma, kad Vyriausybė galės priimti.

Jeigu vis dėlto bus priimtas šis įstatymas, bus atmestas Prezidento veto, mes artimiausiu metu, aš tikiuosi jau ateinančią savaitę, kreipsimės į Konstitucinį Teismą, kad būtų išaiškinta, ar šis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, siūlau šį įstatymą priimti dėl kelių priežasčių. Dar 2011 metais, kai buvo vertinama poveikio aplinkai procedūra, gyventojai kalbėjo apie keletą tokių esminių dalykų, kad turėtų būti deginama aukštesnėje temperatūroje, turėtų būti aukštesnis kamino aukštis ir numatyta vieta. Į tai nebuvo atsižvelgta, todėl per 12 tūkst. gyventojų pasirašė, kad ši gamykla neturėtų būti statoma Vilniuje. Tai prieštarauja ir Orhuso konvencijai, pagal kurią mes turime atsižvelgti į žmonių nuomonę. Tai aš siūlau šį įstatymą priimti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, daug kalbėjau apie faktus, šį kartą – apie politinę atsakomybę. Jeigu mes atmesime šį Prezidentės veto, aš labai labai norėčiau išgirsti gerbiamo V. Bako tęstinį pratęsimą savo minties. Jis prieš mėnesį išvadino šį projektą korupciniu, nors ne kas kitas, bet buvusi Vyriausybė ir būtent jūsų koalicijos partneriai, ir gerbiamas A. Butkevičius, ir jo kabinetas, pradėjo šiuos projektus. Šis projektas yra vadinamas kaip sveikatą žalojantis projektas, tai reiškia, tiek V. P. Andriukaitis, tiek gerbiama R. Šalaševičiūtė, tiek amžinąjį atilsį J. Požela, buvęs sveikatos apsaugos ministras, nekontroliavo šito projekto. Tai meta dėmę ant viso buvusios Vyriausybės kabineto, kuris iš esmės sėdi šiandieninių koalicijos partnerių vietose. Gerbiamas A. Skardžius, taip stipriai pliekdamas šį projektą, taip pat buvo valdantysis praeitą kadenciją. Tai aš labai noriu bent socialdemokratams paapeliuoti dėl politinės atminties, kad šis projektas ir šie du projektai pradėti būtent jų kadencijoje, tuomet, kai konservatoriai, liberalai buvo opozicijoje. Gerbiamas Petrai Gražuli, kartosite ir kartosi apie konservatorius, bet konservatoriai nei pasisakė, nei inicijavo šitų projektų. Tai man atrodo, jeigu yra politinė atsakomybė tiek dėl korupcijos, tiek dėl žalos sveikatai, tiek dėl Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, kurį keitė ministras K. Trečiokas per visą kadenciją ir išeidamas jį pakeitė, tai visa atsakomybė yra būtent Socialdemokratų partijos ir gerbiamo A. Butkevičiaus. Atleiskite, gerbiamas Algirdai, kad aš jus supriešinu, bet aš tik noriu parodyti didįjį para-

doksą jūsų koalicijos partnerių, kurie imasi jūsų darbų griovimo šioje kadencijoje. Aš tik noriu pasakyti, gerbiamieji, jūs susitarkite iš tikrųjų tarpusavyje. Yra be galo neatsakinga…

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (*LSF*). …baigti projektus, kurie įpusėjus kadenciją yra tiesiog stabdomi.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, apeliuodama dabar į prieš tai kalbėjusio kolegos nuomonę apie politinę atsakomybę pirmiausia noriu pabrėžti tai, kad padarytas klaidas pirmiausia turime taisyti ir eiti pažangesniu keliu, o ne ieškoti kaltų ir sakyti, kad taisyti klaidas jau yra per vėlu. Taisyti nėra per vėlu. Juo labiau kad šiandien mes turime pačios Europos Komisijos kritiką, ji pasisako, kad atliekų deginimas yra ne pagrindinis tikslas, o tik vienas iš sprendimo būdų. Tai ir eikime tuo keliu. Nes šiandien statomos kogeneracinės jėgainės su savo pajėgumais iš tiesų užkirs kelią pažangesniems atliekų tvarkymo būdams. Mes tikrai negalėsime skatinti nei žmonių ekologinio sąmoningumo rūšiuoti, nei perdirbimo, nei tikrai galbūt aukštesnių žiedinės ekonomikos pakopų. Žiūrėkime į priekį, mąstykime pažangiai, atverkime kelius pažangioms alternatyvoms, o ne eikime pačiu lengviausiu keliu, kas šiandien yra daroma arba norima padaryti su šiais projektais, kaip tik ieškokime būdų, kaip taisyti šias klaidas, ir atverkime kelius tiek smulkaus verslo plėtrai, tiek naujoms darbo vietoms, tiek ėjimui žiedinės ekonomikos keliu užtikrinant ir švarią aplinką, ir taip pat gyventojų norą gyventi netaršioje aplinkoje. Taigi kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis dėl vedimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, kadangi čia nuskambėjo labai daug rimtų kaltinimų mūsų frakcijai, mes nusprendėme išsiaiškinti vis dėlto, kur yra pakastas tas šuo ir prašome…

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos kalbate?

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). …ir prašome pertraukos iki kito posėdžio frakcijos vardu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. 166 straipsnio „Grąžinto įstatymo svarstymas“ 2 dalis: „Po svarstymo tame pačiame Seime posėdyje rengiamas pakartotinai Seimo apsvarstyto įstatymo priėmimas.“ Taškas. Motyvai prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Pirmiausia norėčiau gerbiamus kolegas perspėti, kad kai kurie, kurių nuomotose žemėse sukasi vėjo jėgainės, apskritai negalėtų čia kalbėti, nes, savaime suprantama, jėgainės, kurias ruošiamasi dabar statyti, gamins ir elektros energiją. Tokiu būdu jūs netiesiogiai dalyvaujate mažindami konkurenciją elektros rinkoje.

O šiaip tai norėčiau atkreipti dėmesį, kad mes vėl įsiveliame į tą patį procesą – žmonių klaidinimo procesą. Čia ir gerbiamas K. Mažeika užsiminė, ir kolega M. Majauskas sakė, kad ne viskas taip paprasta. Aišku, jums svarbūs politiniai dividendai, bet žmonėms svarbūs tam tikri rezultatai.

Kaip politikai turbūt skaitėte departamento išvadas, bet žmonės turbūt nežino, todėl norėčiau perskaityti, ką sako Teisės departamentas, turime įsiklausyti: „Pažymėtina, kad teisinio reguliavimo srityje galioja taisyklė, kad teisės aktas neturi atgalinio veikimo galios. Taigi teisės aktai paprastai netaikomi tiems įvykusiems teisiniams faktams ir teisiniams padariniams, kurie atsirado iki jaujai priimto teisės akto įsigaliojimo“. Tai ne kaktą savo nutarimuose yra pabrėžęs Konstitucinis Teismas.

Tas pigus jūsų populizmas ir žmonių klaidinimas atsilieps tuo, kad mažinsite pasitikėjimą mūsų institucija – Seimu. Manyčiau, baikite žaisti jausmais ir užsiimkite darbu. Aišku, gal perspektyvoje jūs užkertate kelius statyti atliekų deginimo jėgaines, bet tik perspektyvoje. Tai jūs tą ir pasakykite, ir neklaidinkite šiuo metu žmonių, kurie čia rašo raštus, laiškus ir tikisi kokių nors teigiamų sprendimų.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Na, kolega, iš karto pasakau: jūs pasitarkite su priešais jus sėdinčiu kolega Algiu ir jis jums pasakys tuos argumentus, nes tai yra jo pataisos. Jeigu jūs savo frakcijos kolegos pataisomis netikite ir juo netikite, tai trūksta žodžių, ką ir pasakyti.

Iš principo norėjau pasakyti ne tai. Vakar Europos Parlamentas atsiuntė visiems aiškią žinią, kad uždraudžia plastiko naudojimą, vienkartinių indų ir visų kitų plastikų, kurie šiandien yra buityje faktiškai kasdienybė. Tai dar vienas signalas, kad didelės energetinės vertės produktų mes ateityje turėsime labai mažai. Jeigu mes, nematydami konkrečių, aiškių signalų, nereaguodami į juos, eisime tuo akluoju, bukuoju keliu, tai turėsime tą patį MBA pavyzdį, kai buvo pristatyta rūšiavimo gamyklų ir šiandien jos dirba puse pajėgumų, nes nėra tiek atliekų, kiek buvo apskaičiuota kažkada. Tai vienas aspektas.

Kitas momentas, ką norėjau pasakyti. Man labai įdomu, kaip balsuos kolegos konservatoriai. Iš tiesų matau ir užsirašiusių prieš, ir buvęs Kauno meras užsirašė prieš. Man įdomu, kaip jis grįš į savo gimtą miestą, į buvusį savo vadovaujamą miestą? Taip pat kiti kolegos iš Kauno, kurie rinkti vienmandatėse apygardose, ten atstovauja ir gina žmonių interesus. Tai dar vienas įdomus dalykus. Taip pat, aišku, įdomu, kaip balsuos Aplinkos apsaugos komiteto nariai, kurie balsavimo metu aiškiai pasakė, kad frakcijos nuomonė yra vienokia, bet jie negali balsuoti, todėl nedalyvaus balsavime. Išties tų klausimų kyla labai daug. Siūlau, kolegos, žiūrėti į priekį ir į tai, ką mums aiškina ne tik ekspertai, bet ir Europos Parlamentas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pirmiausia norėčiau S. Gentvilui atsakyti į jo užduotą klausimą. Galiu pasakyti, kad praeitoje kadencijoje elgėmės labai sąžiningai ir padoriai. Pirmiausia turėjome įveikti, ypač Vilniuje, tas suinteresuotas grupes, su kuriomis tikrai reikėjo labai rimtai pakovoti ir priimti rimtus sprendimus, anuliuoti tokį akiplėšišką naudos siekimą iš vartotojų, tiekiant šilumą ir elektrą. Kada ponas V. Bakas pasakė, kad yra korupcinis, aš kreipiausi į VSD ir man pažadėjo, kad artimiausiu metu bus pristatyta išsami medžiaga, netgi skambino telefonu, kad dar reikia palaukti, nes tai nėra paprasta ir lengva, bus surinkta visa medžiaga ir pateikta man, tik nežinau, ar ją bus galima skelbti viešai, ar ji bus slapta, tai laikas parodys.

Dabar dėl kai kurių Seimo narių pasisakymų. Žinote, kai aš vakar išgirdau tam tikras kalbas skleidžiant melą, gal taip pasakyčiau, teko kalbėtis ir su Europos Komisijos kai kuriais komisarais, ir atsakymas buvo vienas: jūsų Seimo nariai kalba nesąmones dėl moderniausių kogeneracinių elektrinių statybų tiek Lietuvoje, tiek kitose Europos šalyse. Josi yra pačios moderniausios. Ir dabar atsiuntė žinutę, kad moderniausi filtrai jau yra suprojektuoti Vilniaus ir Kauno kogeneracinėse elektrinėse.

Klausimas. Jeigu jūs norite toliau teršti aplinką ir nuodyti visuomenę Vilniaus ir Kauno miestuose, palikite senas termofikacines elektrines ir stabdykite naujų termofikacinių elektrinių statybą. Kam jūs atstovaujate – žmonėms tuose miestuose ar suinteresuotoms grupėms? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos? A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, iš tikrųjų Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas paminėjo ir mane šiame kontekste, tad noriu pasakyti, kad dažniausiai į Kauną grįžtu traukiniu, nes klausėte, kaip grįžtu. Ir šį kartą grįšiu traukiniu.

Dabar apie kogeneracines elektrines ir Kauno atvejį. Aš matau, kaip keli Seimo nariai dėl vaikų teisių pirmi puola ginti jų teises ir stabdyti visokius valstybės institucijų veiksmus, bet nematau nė vieno Seimo nario, kuris stabdytų dabar vykstančias statybas, ar tai būtų Vilniuje, ar tai būtų Kaune, neišskiriant ir Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko. Matau, paprasčiausiai žaidžiama žmonių emocijomis, ir realiai šitas įstatymo priėmimas…

PIRMININKAS. Ačiū. Tai buvo dėl vedimo tvarkos.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). …tikrai nieko nepakeis. Tikrai nesinorėtų, kad būtų žaidžiama žmonių emocijomis ir suteikiama nepagrįstų vilčių, ką darote jūs.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame už, kad priimtume visą įstatymą be pakeitimų.

Šio įstatymo priėmimas (be pakeitimų)

Balsavo 113 Seimo narių: už – 71, prieš – 36, susilaikė 6 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4758) priimtas. (*Gongas*)

J. Razma – replika po balsavimo.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ką gi, komentuojant šitą balsavimą turbūt galima pasakyti, kad premjero balsas buvo lemiamas. Jeigu jo nebūtų buvę, būtų tik 70. Sveikinu premjerą, apsaugojusį savo namą nuo kažkokios ten įsivaizduojamos taršos. Bet turbūt nė vienas premjeras nesielgė taip neatsakingai, kad jo Vyriausybė paprašytų šimtamilijoninės europinės projektų paramos, juos pradėtų jau vystyti ir staiga balsuotų už įstatymą, stabdantį tuos projektus. Tai tikrai yra nesuprantami dalykai.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš kreipiuosi į valdančiuosius. Aš nežinau, kas turės apmokėti tuos nuostolius? Aš dabar matau teismų maratoną, valstybė pralaimės įmonėms ir tikrai yra investuota pinigų, ir Prezidentė čia vetavo ne šiaip sau iš oro.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Manau, labai nusiminę konservatoriai. Matyt, pažadėtų sumų negaus arba, jeigu gavo, reikės grąžinti. Aš kitaip nevertinu šito projekto, nes labai atkakliai gynė šito įstatymo projektą.

Kita vertus, jeigu ir buvo padaryta klaida, ją reikia ištaisyti. Klysti žmogiška, nuodėmėje pasilikti velniška. Tai turėtų žinoti konservatoriai. Manau, kad šitas projektas tikrai buvo žalingas, ydingas, jį siūlė Prezidentė, ir vis dėlto mes eisime technologiškai pagrįstu moderniu keliu.

PIRMININKAS. L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš irgi noriu pasveikinti ir pasidžiaugti, kad galų gale šitas Seimas… Aš dažnai valdančiajai daugumai dažniausiai nepritariu, bet šiuo atveju palaikiau ir balsavau už, nes pirmą kartą parodė, kad į žmonių nuomonę, į žmonių valią galima ir būtina atsižvelgti. Tai Seimas šiandien parodė, kad gerbia maždaug 25 tūkst. gyventojų valią – jie jau dešimt metų kovoja, kad tokios deginimo jėgainės nebūtų statomos.

Dabar dėl to, kas čia įvyko. Nieko baisaus neįvyko. Jokie teismų maratonai, aš manau, negresia, nes patys projektai nėra stabdomi. Didžiąją dalį projektų sudaro biomasės deginimas, ne atliekų. Tuo labiau bus gera proga stabtelti ir pamąstyti, kokios ten būtų buvusios degintos atliekos, ir buvęs premjeras A. Butkevičius galėtų neskleisti dezinformacijos, kad atliekų deginimas atpigina šilumą. (*Balsai salėje*) Ne. Pasižiūrėkime aukcioną Klaipėdoje spalio mėnesį, kai „Fortumas“ pralaimėjo visus konkursas pasiūlęs ne pigiausią šilumą, degindamas atliekas, o brangiausią, ir spalio mėnesį „Fortumas“ šilumos netieks, tieks biokuro jėgainės. Tai pats geriausias pavyzdys, kas būna, kai verslo godulys nulemia sprendimus. Taigi manau, kad bus gera proga stabtelėti, pamąstyti, tokių nerūšiuotų atliekų nedeginti, o ką ten galima deginti, Vyriausybė tikrai išanalizuos ir pasakys.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų tenka konstatuoti, kad Konstitucijos dienos proga mes dar kartą sulaužėme Konstituciją, ir tikrai nedelsiant reikia kreiptis į Konstitucinį Teismą aiškiai parodant, jog šitas sprendimas prieštarauja Konstitucijai. Labai kviečiu visus kolegas, kurie pritaria tam, susitelkti ir parašyti šį kreipimąsi kartu. Labai noriu padėkoti premjerui A. Butkevičiui už tikrai solidžius, aiškius, argumentuotus pasiūlymus ir poziciją šiuo klausimu ir jungtis taip pat prie kreipimosi į Konstitucinį Teismą. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamasis Balsy, jūs tikriausiai žinote, kad dėl kitų priežasčių dabar šilumos ir elektros energijos kainos auga. Aš manau, Seimas kaip tik turėtų šituos klausimus svarstyti, kaip suvaldyti šitą riziką. Bet jums noriu pasakyti, kad Lazdynų ir Karoliniškių gyventojai ir toliau, taip paprastai liaudiškai pasakius, bus nuodijami iš esančių termofikacinių elektrinių leidžiamais dūmais.

Kitas dalykas, kalbant atsakingai, mes šiuo sprendimu šiek tiek pažeminom Lietuvos reputaciją dėl skolinimosi, bus atkreiptas dėmesys dėl skolinimosi reitingų. Kitas dalykas, taip pat labai jautriai sureaguos EBPO, kur Lietuva neseniai įstojo, dėl geros valdysenos priimant politikams sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš noriu šiek tiek sugrįžti prie čia buvusių komentatorių, kurie vis mini konservatorių vardą progai pasitaikius ir be progos, pusryčiams, vakarienei, pietums. Aš noriu priminti vieną studentišką istoriją, kai vienas studentas, besimokydamas zoo-

logijos, mokėjo tik pamoką apie blusą, bet jis gavo bilietą, kuriame buvo klausimas apie kupranugarį. Jisai sako, taip, kupranugaris yra toks didelis daiktas, kuris turi dvi kupras, bet tarp tų kuprų gyvena blusa, ir toliau aiškino apie blusą. Tai čia tam žmogui, kuris sakė, kad Klaipėdos rajone buvo rinktas, nors jis turbūt užmiršo, kur buvo rinktas, nes Klaipėdos rajone, žinau, kiti buvo rinkti.

Noriu padėkoti ir pasveikinti premjerą A. Butkevičių. Iš tikrųjų labai ačiū jums ir aš manau, kad jums laikas prisijungti prie tikrai atsakingos frakcijos. Jums vieta tikrai pas mus yra paruošta. Ačiū, Algirdai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ir V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Pirmiausia aš norėčiau padėkoti kolegoms už tą sveiko proto balsą ir pažangų sprendimą atveriant kelius tikrai pažangioms alternatyvoms. Tai yra pirmas žingsnis, o toliau mes turime dar dirbti, kad skatintume pažangius atliekų tvarkymo būdus.

Gerbiamajam E. Masiuliui į klausimą, kas mokės, noriu pasakyti, kad pirmiausia mes turime atskirti ūkio subjektų lūkesčius nuo visos valstybės. Ta pati Europos Komisija mieliau skirtų paramą pažangesniems atliekų tvarkymo būdams, pirminiam rūšiavimui, perdirbimui, o ne atliekoms deginti, nes atliekų deginimas, dar kartą pabrėžiu, yra tik sprendimo būdas, o ne pagrindinis tikslas. Padarydami pagrindiniu tikslu, mes tiesiog stabdome pažangą, mes trukdome perdirbti atliekas ir iš tiesų, be abejo, sumažinti atliekų tvarkymo kaštus. Taigi labai dėkoju už šitą pažangų sprendimą ir eikime toliau žiedinės ekonomikos keliu.

PIRMININKAS. Ir D. Kreivys baigia diskusiją.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Mielieji, kalbėti apie pažangą, kuomet galimai yra laužoma Konstitucija, kalbėti apie pažangą, kuomet 20–30 % brangs vilniečiams ir kauniečiams šiluma, aš manau, neverta. Aš tikrai tikiuosi ir viliuosi, kad Konstitucinis Teismas priims deramus sprendimus.

11.45 val.